

## O B J A Ś N I E N I A

### do projektu budżetu gminy Jeziorany na rok 2011.

#### 1. Założenia ogólne budżetu gminy Jeziorany na rok 2011.

Dochody i wydatki budżetu gminy na rok 2011 zaprojektowane zostały na bazie przewidywanego wykonania roku 2010 z uwzględnieniem projektowanych na 2011 rok stawek podatkowych oraz skutków inflacji rzutujących na wydatki.

Wielkość subwencji, a także udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przyjęto na podstawie otrzymanej wstępnej informacji przedłożonej przez Ministra Finansów w piśmie ST 3 - 4820 -26/2010 z dnia 12 października 2010r. Kwoty te zostały wyliczone na podstawie przygotowanej przez Ministra Finansów wstępnej wersji projektu budżetu państwa na rok 2009. Ich wartości mogą ulec zmianie.

Dotacje celowe wprowadzono do projektu budżetu gminy w kwotach zgodnych z otrzymaną wstępnie decyzją Dyrektora Wydziału Finansowego oraz z zawiadomieniem Krajowego Biura Wyborczego i porozumieniami zawartymi na utrzymanie dróg gminnych powiatowych.

Projekt budżetu gminy został opracowany w oparciu o :

1. *ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,*
2. *uchwałę Rady Miejskiej. w sprawie trybu prac nad budżetem gminy oraz wymaganych materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu gminy,*
3. *obowiązującą klasyfikację budżetową opracowaną przez Ministra Finansów,*
4. *zarządzenie Nr 102/10 Burmistrza Jezioran z dnia 30 września 2010r. w sprawie określenia podstawowych parametrów-wskaźników przyjętych do prac nad projektem budżetu gminy na rok 2011,*
5. *ustawę o dochodach jednostek samorządu terytorialnego / ustawa z 13 listopada 2003 r. / Dz.U. z 2010r Nr 80, poz.526.*

Przy opracowywaniu niniejszego projektu budżetu gminy wykorzystane zostały niektóre **założenia i wskaźniki** przyjęte do opracowania projektu budżetu państwa na 2011 rok :

- prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych – **102,3 %**,
- nominalny wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej - **0,0 %**  
na 2009-3,9 % ,na 2008 2,3 % , na 2007 - 0 % , na 2006 1,5 %,na 2005r-3 % , na 2004 r- 4,0 %/,
- składka na Fundusz Pracy planowana w wysokości 2,45 % podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia społeczne,
- wskaźnik wzrostu cen dla celów podatków i opłat wg GUS **2,6 %** .
- wielkość udziału gmin we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych wynosić będzie 37,12 % ( w poprzednim roku było 36,72 %).

**II. Dochody zbiorcze** zaprojektowane zostały w kwocie **25.866.253,97 zł**, stanowiąc 120,9 % przewidywanego wykonania dochodów roku 2010.  
**Wydatki** natomiast w kwocie **29.692.239,20 zł**. ,t.j 119 % przewidywanego wykonania roku 2010 .

**Projekt budżetu zamyka się deficytem w wysokości 3.825.985,23 zł** . Źródłami pokrycia **deficytu** budżetu gminy są przychody pochodzące z zaciąganych kredytów w kwocie 273.915,01 zł oraz z zaciąganych pożyczek w kwocie 3.552.070,22 zł.

**Przychody** projektu budżetu na 2011 rok wynoszą zbiorczo **5.058.819,80 zł**. Składają się na tę kwotę planowane do zaciągnięcia kredyty : 1.185.749,58 zł , pożyczki : 50.000 zł oraz pożyczki na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu UE : 3.502.070,22 zł . Ponadto w przychodach budżetu planowane są na **kwotę 321.000 zł** wpływy z tytułu spłaty planowanej do udzielenia przez gminę w 2010r. pożyczki dla Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Jezioranach spółka z o.o. . Jest to równowartość podatku VAT , który spółka powinna otrzymać z Urzędu Skarbowego w roku 2011 z tytułu rozliczeń budowy kanalizacji Tłokowa.

Przypadające w roku 2011 spłaty rat kapitałowych z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek stanowią kwotę **1.222.834,57 zł** . **Rozchody** projektu budżetu na 2011 rok zawierają ponadto kwotę **10.000 zł** planowanej do udzielenia przez gminę pożyczek.

Na obsługę wymienionych kredytów i pożyczek, zaciągniętych na zadania inwestycyjno-majątkowe, których realizacja została zakończona , zaplanowano w dz. 757 – Obsługa długu publicznego kwotę **276.700 zł**. Natomiast wydatki związane z obsługą kredytów planowanych do zaciągnięcia w 2011r. oraz na pokrycie zadań , których wieloletni cykl inwestycyjny będzie trwał w okresie roku 2011 i dłużej , są i będą planowane w wydatkach poszczególnych inwestycji do czasu zakończenia każdej z nich .

Planowany **wskaźnik obsługi długu gminy** , a więc planowane do spłaty odsetki oraz spłaty rat kapitałowych stanowią **4,9 %** dochodów gminy , przy dopuszczalnym rocznym limicie ustawowym 15 %.

**Dokładne wskazania zaciąganych przez gminę w 2011 roku zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek na finansowanie zadań inwestycyjnych i majątkowych przedstawiają załączniki Nr 3 i 2a oraz 4 .**

**III.** Planowane **s a l d o długu** na koniec roku 2011 wynosi **17.245.919,18 zł**, w tym 5.028.205,30 zł z tytułu kredytów i pożyczek zaciągniętych na zadania finansowane z udziałem środków UE i stanowi po odliczeniu ustawowym dług w wysokości 12.217.713,88 zł - **47,23 %** prognozowanej wielkości dochodów gminy planowanych na 2011 rok , przy dopuszczalnym ustawowo zadłużaniu się gmin - **60 %**.

Przedstawione wskaźniki są wysokie , ale dopuszczalne . Zadłużenie to jest następstwem realizacji przyjętej prężnej strategii rozwoju gminy , uzupełnień wieloletniego jej niedoinwestowania i uzupełnień jej podstawowych zadań bieżących , celem efektywniejszego ich funkcjonowania dla dobra mieszkańców gminy .

Strategia ta opiera się głównie na przewidywanych , możliwych do otrzymania przez gminę środkach unijnych i funduszy strukturalnych.

W trakcie realizacji roku budżetowego i lat następnych , w następstwie każdej ważniejszej decyzji rządowej lub innych organów , wpływającej na sytuację gminy, będą wprowadzane zmiany w przyjętych planach , a w konsekwencji i w budżecie gminy.

**IV. Dochody własne** w projektowanym budżecie gminy 2011r. wynoszą **6.449.051** zł i stanowią **24,9 % dochodów zbiorczych** gminy i są **wyższe o 3,4 %** od przewidywanego wykonania za 2010r.

Projekt planu dochodów własnych na rok 2011 obejmuje m.in. :

- prognozę wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych zgodną z zawiadomieniem Ministra Finansów, na poziomie 103,8 % przewidywanego wykonania 2010 roku .
- Prognozowane pozostałe dochody własne bez udziałów w podatku dochodowym od **osób fizycznych** zamykają się kwotą 5.167.652 zł i stanowią w stosunku do przewidywanego wykonania tej grupy dochodów za 2010r. – 103,3 % , a 18,5 % wszystkich projektowanych dochodów gminy na 2011 rok .

Od kilku lat nastąpił odczuwalny (około dwukrotny) wzrost dochodów własnych. Na sytuację tę znaczący wpływ miały zwiększone udziały dla gmin w podatku dochodowym od osób fizycznych . Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych to jedno z czterech głównych źródeł dochodów własnych gminy . W 2011 roku gmina otrzyma **37,12 %** wpływów łącznych zebranych od podatników z terenu gminy , więcej o 0,4 % od wskaźnika ubiegłorocznego . Nie oznacza to automatycznego przełożenia na zwiększoną kwotę otrzymywanych udziałów do budżetu gminy, gdyż wielkość otrzymywanych wpływów jest uzależniona od ogólnego rozliczenia podatku dochodowego od osób fizycznych w kraju.

W przedstawianym projekcie budżetu na 2011 rok udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych stanowią –25,6 % dochodów własnych, podatek od nieruchomości 21,1 % , podatek rolny – 18,1 % , a dochody z majątku gminy 10,2 %.

Dochody z majątku gminy planuje się na poziomie 85 % przewidywanego wykonania 2010r. na kwotę 656.000 zł. Dochody te stanowią 2,5 % ogólnych dochodów gminy projektowanych na 2011r..

Dochody z tego źródła są trudne do przewidzenia po roku 2010- roku ogromnych strat powodziowych w kraju , gdy mimo wzrostu koniunktury działek gminnych ( przystępniejsza cena , zmodernizowana droga do Olsztyna ,zakończona kanalizacja terenów w zlewni rzeki Symsarny z atrakcyjnymi terenami Piszewa ,Kikit... oraz kanalizacji innych wsi , możliwości kredytowania ludności na zakup działek i mieszkań i niższego bezrobocia , zasobność społeczeństwa nie wzrasta na tyle , aby każdy pracujący stał się w najbliższym czasie posiadaczem własnego mieszkania , domu czy własnej działki letniskowej.

**Wpłaty od jednostek organizacyjnych gminy** zaplanowano na poziomie 454,8% , tj 4,5 krotnie wyższym od przewidywanego wykonania roku 2010, to jest w kwocie **348.804 zł**. Są to wpływy w dziale oświata i wychowanie , pomocy społecznej , kultury fizycznej i sportu oraz administracji .Tak znaczący wzrost wynika z wchłonięcia od 1 stycznia 2011r. dochodów dotychczas planowanych w rachunku dochodów własnych w dz. Oświata i wychowanie i w dziale Kultury fizycznej i sportu .

Dochody w dziale oświata i wychowanie będą uzyskiwane z najmu i dzierżawy ,

z tytułu świadczonych usług w klasach „O”, wpływów z usług transportowych i odsetek od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych ujętych w rozdziale zespoły ekonomiczne – administracyjne szkół, wpływów z usług świadczonych przez przedszkole publiczne. Ponadto po raz pierwszy do budżetu wpłyną dochody, które poprzednio tworzyły rachunek dochodów własnych. Natomiast w dziale pomoc społeczna z zaliczek alimentacyjnych, z odsetek od środków na rachunkach bankowych.

Ponadto w dziale ROLNICTWO zaplanowano wpływy z tytułu dobrowolnych wpłat oraz z darowizn kwotę 3.500 zł. W dziale TRANSPORT kwotę 2.000 zł z innych lokalnych opłat pobieranych na podstawie odrębnych ustaw. W dziale LEŚNICTWO 7.000 zł z tytułu czynszów za obwody łowieckie. W dziale BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA - 200zł z różnych dochodów, W dziale GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA 67.000 zł z różnych dochodów i opłat oraz w tym samym dziale 50.000 zł z opłaty cementarnej. W dziale 756-DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH OD OSÓB FIZYCZNYCH i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej z tytułu z wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych 80.000 zł.

PODATKI I OPŁATY zbiorczo w projektowanym budżecie stanowią 18,5 % ogólnych dochodów gminy. Większość podatków i opłat została zaprojektowana ze wzrostem w stosunku do przewidywanego wykonania za 2010r (-25%), natomiast podatek od nieruchomości zaplanowano na poziomie 97,4%.

Wielkość udziałów należnych gminie z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wynika z zawiadomienia Ministra Finansów. Z realizacji bieżącego roku można domniemać, że udziały, jakie gmina otrzyma do końca 2010r. będą niższe o ok. 160.000 zł niż prognozowany plan przez Ministerstwa Finansów. Jest to sytuacja niekorzystna, po raz pierwszy od wielu lat ostatnich, w których wartość uzyskiwanych wpływów z tego źródła była nieco wyższa od zaprognozowanych wielkości przez Ministra Finansów.

Łączne wpływy z podatków i opłat planuje się uzyskać ze wzrostem 2,8% w kwocie 4.783.050 zł, tj. więcej o 131.835,9 zł od przewidywanego wykonania za 2010 rok. Wskaźnik ten nie odpowiada przyjemu wskaźnikowi wzrostu stawek podatkowych w gminie w stosunku do obowiązujących w gminie w roku 2010, gdyż opiera się na prognozie kasowego wykonania. Na realizację kasowego wykonania składają się wpływy bieżącego wymiaru rocznego oraz wpływy z zaległości.

Z podatku od nieruchomości planuje się uzyskać kasowo do budżetu 2010 r. 1.364.000 zł, tj. mniej o 2,6% od roku bazowego, z podatku rolnego 1.170.000 zł – więcej o 6,8% od roku bazowego, natomiast z udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych – 1.650.000 zł – więcej o 3,8% od przewidywań roku 2010.

Na realizację wpływów podatkowych mają znaczący wpływy wprowadzone dopłaty unijne dla rolnictwa, zwroty akcyzy...

W ostatnich latach znacząco wzrósł obrót nieruchomościami rolnymi. Pomaga to w regulowaniu zobowiązań płatniczych obciążających nieruchomości rolną będącą przedmiotem transakcji kupna – sprzedaży. Na poprawę sytuacji mieszkańców w gminie, ma także wpływ zmieniający się obraz gminy z uruchamianiem nowych miejsc pracy, co pośrednio wpływa także i na lepszą dyscyplinę płatniczą podatników. Wciąż jednak jest to za mało, aby zobowiązania podatkowe za nieruchomości były regulowane wyższym wskaźnikiem i nie sprzyjały utrzymującym się wysokim saldom zaległości podatkowych w gminie.

Jest to wynik m.inn. wieloletniego niedoinwestowania rolnictwa, niemożność sprzedaży produkcji rolnej lub jej sprzedaż poniżej kosztów wytwarzania ,utrzymujące się przez wiele lat wysokie około 30 % bezrobocie w gminie.

**W najważniejszej kwotowo pozycji podatków i opłat : w łącznym zobowiązaniu pieniężnym realizacja przypisu bieżącego za III kwartały br wynosiła 60,34 %** za ten sam okres 2008r - 60,95% , 2007r - 63,5 %- 2006r - 58,4%, natomiast za 10 miesięcy br - 10 m-cy 2008r. 64,4% , a za 10 m-cy 2007r- 67 % , 2006 r. - 61,8 % , Za pełny rok 2006 wskaźnik realizacji przypisu bieżącego wynosił 86 % , ,a za cały rok 2005 r - 78%.

Łączny stan należności pozostałych do zapłaty w roku 2010 w gminie na 30.09.2010r- wynosił 3.438.412,27 zł w tym w podatkach i opłatach 2.294.432,35 zł , natomiast stan zaległości wyniósł 2.795.017,88 zł , w tym w podatkach i opłatach 1.659.136,62 zł z tego łączne zobowiązanie - 584.457,72 zł , podatek od nieruchomości od osób prawnych 647.788,06 zł . Szacuje się ,ze zaległości w podatku od nieruchomości od osób prawnych do końca roku 2010 zostaną zmniejszone o ok.180.000 zł .

*Większość stawek podatkowych w gminie skalkulowane zostały ze wzrostem 2,6 % . Zamierza się ustalić cenę g żyta przyjmowanego do wymiaru 2011r w wysokości zgodnej z ceną żyta wg stawki GUS , tj za 1 g 37,64 zł x 2,5 zł = 94,10 zł od 1 ha , ( w ub. roku cena żyta przyjmowana do wymiaru podatku wynosiła 34,10 zł za 1 g . Natomiast podatek leśny za 1 ha wyniesie 34,0230 zł , gdy w 2010r. przyjęto 30,0388 zł .*

**V.** Sytuację zubożenia gminy potwierdza fakt przyznania gminie w ostatnich trzynastu latach **subwencji wyrównawczej**, która na rok 2011 jest wyższa o 13,6 % od otrzymanej w 2010 r i **wynosi 3.581.575 zł.**

**Subwencja oświatowa wynosząca 6.027.646 zł** jest o 5 % niższa od wykonania roku 2010. Jest to subwencja ustalona wstępnie jeszcze na bazie stanów liczbowych poprzedniego roku szkolnego. Prawdziwe wartości zostaną ustalone dla gminy po zweryfikowaniu i wprowadzeniu przez Ministerstwo Edukacji Narodowej do algorytmu danych statystycznych złożonych przez poszczególne placówki oświatowe do GUS wg stanu na 30.09.2010r.

Znaczącą kwotę – **4.694.565 zł** , stanowiącą 84 % przewidywanego wykonania za 2010 rok, planuje się uzyskać z **dotacji celowych**. Jest to 18,1 % ogólnie projektowanych dochodów gminy.

W kwocie tej mieszczą się :

- **dotacje na zadania zlecone na kwotę 2.894.119 zł** , w tym pomoc społeczna - 2.831.600zł , administracja rządowa-60.800 zł ,

-**dotacja na zadania realizowane w drodze porozumień** z innymi jednostkami samorządu terytorialnego 114.341 zł , z tego na drogi powiatowe 105.125 zł oraz także z powiatu 5.000 zł na wojewódzki przegląd kapel i zespołów śpiewaczych ,

- **dotacja na porozumienia z organami administracji rządowej** - 2.000 zł na utrzymanie grobów wojennych .

oraz **dotacje do zadań własnych bieżących** w kwocie **323.105 zł** ,które dotyczą pomocy społecznej w wysokości 267.000 zł , zabezpieczając w niepełnych rozmiarach zadania, które zostały ustalone jako zadania gminy . Na utrzymanie 4 etatów pracowników socjalnych

zatrudnionych w ośrodku pomocy społecznej 78.623 zł ,na zasiłki i pomoc w naturze 122.894 zł . Wynikająca z zawiadomienia Wojewody kwota 101.064zł w 2010 r. – 159.828 zł dotacji na dożywianie uczniów jest kwotą za niską do potrzeb / kwota przewidywana w 2008r. - 177.000 zł , w tym od wojewody 138.000 zł/.

Ponadto planuje się uzyskać **dotacje** na zadania własne inwestycyjne realizowane w drodze porozumień z ANR 500.000 zł –budowa kanalizacji Radostowo ,  
z **budżetu państwa na kwotę 861.000 zł** z tzw. „schetynówki „, na przebudowę ul. Konopnickiej ,

Projektuje się pozyskać **środki z innych źródeł do inwestycji w wysokości 5.069.118,97 zł** .

Mieszczą się w niej spodziewane środki unijne na rozbudowę i zakup pomocy naukowych i wyposażenia dla ponadgimnazjalnej na kwotę 631.295 zł , na rewitalizację śródmieścia I etap 983.873,93 zł , na budowę kanalizacji we Franknowie i Radostowie na kwotę 2.803.783,48 zł na budowę świetlicy w Kiersztanowie oraz modernizację i wyposażenie MOK i świetlic wiejskich na kwotę 256.366 zł ,na budowę i wyposażenie boisk wiejskich w Potrytach , Radostowie i Wójtówku oraz w Jezioranach przy SP na kwotę 393.800,56 zł .

Jest to kwota wynikająca zarówno z załączników inwestycyjnego- Nr 3 jak i z załącznika o programach unijnych Nr 4 , dotyczy wielkości spodziewanych środków unijnych na planowane inwestycje ( uwzględniono w tych wartościach należy udział ze środków unijnych za wydatki już poniesione przez gminę wcześniej np. na dokumentację).

Obecny PROJEKT BUDŻETU na 2011 rok jest budżetem , który z rozwagą oczekuje na wprowadzenie w latach przyszłych inwestycji i innych zadań majątkowych , na których dofinansowanie będzie gmina mogła się ubiegać w ramach środków unijnych i nie tylko unijnych.

Zadania priorytetowe dla gminy są znane i niektóre z nich zostaną wprowadzone w autpoprawce do niniejszego projektu budżetu .

**Zbiorczo projektuje się ,że subwencje , dotacje i środki z innych źródeł zasilą budżet gminy w kwocie 19.527.367,94zł , tj w 75,5 % .**

**VI. WYDATKI BUDŻETOWE b i e ż ą c e** zaprojektowano na rok 2011 na łączną kwotę 18.665.135zł na poziomie 91 % w stosunku do przewidywanego wykonania roku 2010.

Plan ten zawiera oprócz wydatków zadań własnych : wydatki na **zadania zlecone** na kwotę **2.894.119 zł** i na zadania realizowane w drodze umów i **porozumień** na kwotę **616.341 zł**. Wielkości tych zadań są równe zaplanowanym dotacjom celowym przyznanym wstępnie wg projektu budżetu państwa na te zadania.

W **z a d a n i a c h z l e c o n y c h** będą realizowane następujące zadania :  
- z zakresu pomocy społecznej na kwotę 2.831.600 zł, w tym na : świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego 2.823.507 zł oraz składek na ubezpieczenia zdrowotne 8.093 zł. Ponadto z zakresu administracji

publicznej 60.800 zł, a w tym : urzędy wojewódzkie –2,5 etatów administracji rządowej : USC. ewidencja ludności, sprawy wojskowe i OC- a także 1.320 zł w dziale Urzędy naczelných organów władzy na aktualizację spisu.

*Od roku 2004 wprowadzono duże nowe zadanie –świadczenia rodzinne , natomiast utrzymanie 4 etatów pracowników socjalnych i kierownika przeszło do zadań własnych gminy częściowo dofinansowywanych dotacją z budżetu państwa .*

Do wydatków związanych z realizacją zadań w s p ó l n y c h realizowanych w drodze **p o r o z u m i e ń** należą m.in.: drogi publiczne powiatowe na kwotę 105.125 zł, dotacja z powiatu na zadanie inwestycyjne pn. „ Buowa kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Radostowie”, dotacja ze starostwa na wojewódzki przegląd kapel i zespołów śpiewaczych 5.000 zł oraz dotacja z powiatu dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w kwocie 4.216 zł.

**Wydatki na zadania bieżące własne** w poszczególnych działach przedstawiają się następująco :

Rolnictwo – kwota 29.950 zł stanowiąca 125,58 % roku 2010( poza akcyzą ) , w tym na zakup energii zużywanej przy studniach publicznych 4.000 zł, wpłaty 2% od wpływów podatku rolnego dla Izb Rolniczych- 25.000 zł na poziomie 125 % przewidywanego wykonania 2010r. uzależnionym od wykonania dochodów z podatku rolnego.

**Transport i Łączność** 463.805 zł z tego na utrzymanie dróg publicznych gminnych 353.805 zł na poziomie 71 % wykonania 2010r.*Aktualnie obowiązujący w Polsce podział dróg wyróżnia drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Na terenie gminy nie ma dróg krajowych. Drogi wojewódzkie to droga Jeziorany-Barczewo oraz Dobre Miasto-Jeziorany-Lutry o łącznej długości 29,8 km , w tym 3,98 km ulic na terenie miasta . Znajdują się one w administracji Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie, Obwód Drogowy w Biskupcu. W granicach gminy jest 92,3 km dróg powiatowych, w tym 7 km ulic w zarządzie gminy , a ponadto od m-ca kwietnia 2002r. gmina przejęła 40 km dróg gruntowych. Pozostałe drogi stanowią mienie gminy. Jest ich ogółem 373,78 km, w tym 2,25 km ulic .*

Na usługi remontowe zaplanowano 102.000 zł .

**Gospodarka mieszkaniowa** : kwota 93.510 zł zaprojektowana została na poziomie 25 % 2010r. z przeznaczeniem kwoty 85.510 zł na gospodarkę gruntami i nieruchomościami jako 110,26% wykonania roku 2010 oraz 8.000 zł na koszty wyłapywania psów bezdomnych.

**Działalność usługowa** z kwotą 28.288 zł , z której 26.288 zł zabezpieczy koszty planów zagospodarowania przestrzennego, a 2.000 zł na koszty cmentarza wojennego. Brak jest wkładu własnego gminy na pielęgnację grobów wojennych ,które jest planowane w kwocie 2.000 zł z budżetu państwa.

Plany zagospodarowania przestrzennego wynikają m.in. z zawartych umów oraz z **planowanych do wykonania zadań zabezpieczonych m.in. wpływami z lat wcześniejszych**

**Na Bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową** - projektuje się kwotę 170.860 zł jako 81 % wykonania roku 2010 , z czego 170.860 zł dotyczy utrzymania 8 jednostek

Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 1 należącej do krajowego systemu ratownictwa. W kwocie tej 39.000 zł- 100 % przewidywanego wykonania 2010r. / to wydatki na wypłatę diet strażakom za udział w akcjach, których było w ostatnich latach coraz więcej, 20.000 to wynagrodzenia bezosobowe dla –kierowców mechaników, zakup paliwa i opału oraz innych materiałów 65.000 zł. Na pozostałe usługi oraz na usługi remontowe / przede wszystkim naprawę długoletniego wyeksploatowanego sprzętu ppoż planuje się 20.150 zł. Wydatki bieżące na OSP zaplanowane zostały na poziomie 81 % wykonania roku 2010. Wiele z nich wynika z obowiązujących przepisów bhp- np. badania okresowe strażaków , ubezpieczenia , przeglądy techniczne ...

**Obsługa długu publicznego** – kwota 306.700 zł zabezpiecza przede wszystkim obsługę kredytów i pożyczek na prowadzone inwestycje po ich zakończeniu .

**Różne rozliczenia** - zaplanowana kwota rezerwy ogólnej 30.000 zł na wydatki nieprzewidziane i rezerwa celowa w wysokości 48.200 zł na zarządzanie kryzysowe .

**Oświata i wychowanie** - 8.271.130 zł to wydatki bieżące , zaprojektowane zostały na poziomie 99,5 % przewidywanego wykonania 2010r. Mieszczą się w tej kwocie :

w szkoły podstawowe na kwotę 3.442.671 zł jako 87 % 2010r.

- oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych 130.936 zł jako 101 % 2010r.
- przedszkola z kwotą 618.514 zł -107 % wykonania 2010r
- *w tym przedszkole niepubliczne 194.250 zł -113.2 % 2008r.,*
- *przedszkole publiczne 312.880 zł-112,4 % . 2008r.*
- Przedszkola specjalne 3.000 jako 100% wykonania roku 2010.
- gimnazja 2.070.649 zł -94 % 2010,
- dowożenie uczniów do szkół 505.620 zł- 102 % 2010r,
- zespoły ekonomiczno –administracyjne 518.506 zł-104 % 2010 r,
- licea ogólnokształcące 95.221 jako 305% 2010
- szkoły zawodowe 400.986 zł-104% 2010 r,
- liceum profilowane 291.452 zł- 104% 2010r.,
- doksztalcanie zawodowe 38.645-121% 2010 r,
- stołówki szkolne 101.250 jako 99% 2010
- pozostała działalność 53.680 zł – 91 % 2010r. /odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych -dla nauczycieli rencistów emerytów/.

**Edukacyjna opieka wychowawcza** : wydatki zaprojektowano na kwotę 396.144 zł tj. 67% przewidywanego wykonania 2010 r. , z czego na świetlice szkolne 392.997 zł- 98 % oraz na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli 2.647 zł.

**Ochrona zdrowia** - kwota zbiorcza tego działu 80.399 zł jest wyższa od planowanych wpływów z opłat za wydawane zezwolenia na sprzedaż alkoholu i pokryje finansowanie

działań związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi w kwocie 76.760 zł oraz w kwocie 3.240 zł wydatki na zwalczanie narkomanii.

**Pomoc społeczna** – w kwocie zadań własnych bieżących -1.510.498 zł zaprojektowanej na poziomie 87,62 % przewidywanego wykonania 2010r. mieszczą się :

- ośrodki wsparcia 38.761 zł- 91% 2010r. /dom dziennego pobytu/,
- domy pomocy społecznej 266.400 zł- 90% wzrostu do przewidywanego wykonania 2010r,
- ośrodki pomocy społecznej 493.735 zł – jako 98% 2010.,
- usługi opiekuńcze 132.711 zł, 102 % przewidywanego wykonania roku 2010,
- pozostała działalność 244.300 zł ,105 % roku 2010.
- dodatki mieszkaniowe z kwotą 125.000 zł zaplanowane na poziomie 6 % kwoty 2008r w całości pokryte środkami gminy.

Od roku 2004 do nowych zadań należą: rozdział Centra Integracji Społecznej z kwotą planowaną na 2011 rok - 25.529 zł ,55,2 % wzrostu roku 2010 oraz zakup usług za podopiecznych skierowanych przez gminę do Domów Pomocy Społecznej z kwotą 160.080zł.

Na zadania własne bieżące pomocy społecznej ze środków gminy planuje się przeznaczyć 758.048 zł tj. więcej o 92 % od przewidywanego wykonania roku 2010, w którym przeznaczono bezpośrednio z budżetu gminy kwotę 394.732 zł.

**Gospodarka komunalna i ochrona środowiska** - kwota wydatków bieżących wynosząca **558.580** zł stanowi 100 % wydatków roku 2010 i zabezpiecza wykonanie następujących zadań własnych gminy :

- oczyszczanie miast i wsi 170.000 zł-106,% wydatków roku 2010,
  - utrzymanie zieleni w miastach 100.800 zł-123 % wydatków 2010r.,
  - oświetlenie ulic i placów 125.000 zł –łącznie z ulicami wojewódzkimi na które nie ma już dotacji –72 % przewidywanego wykonania 2010r,
  - gospodarkę odpadami 70.000zł-140 % wydatków 2010r,
  - pozostałą działalność 64.780 zł –91 % roku 2010, /cmentarz komunalny/,
- oraz gospodarka ściekowa i ochrona wód z kwotą 21.500 zł- 74,11 % wydatków 2010r., z której 16.000zł zaplanowane jest na utrzymanie studzienek ściekowych i burzowników.

**Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego** - projektowana kwota wydatków bieżących w wysokości 800.000 zł jest o 3 % wyższa od przewidywanego wykonania 2010 r, co kwotowo stanowi 25.167 zł. Z czego kwota 780.000 stanowi dotację dla samorządowych instytucji kultury.

Dotacja podmiotowa dla instytucji kultury dla MOK i świetlic wiejskich wzrosła o 4 % do wykonania roku 2010, natomiast do bibliotek wzrosła o 1% .Dotacje na dofinansowanie prac remontowych i konserwatorskich obiektów zabytkowych ustalono na poziomie wykonania roku 2010, tj . w kwocie 20.000 zł .

**Kultura fizyczna i sport** – kwota 893.879 zł co stanowi 136 % wykonania roku 2010. W kwocie tej dotacje dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych zaprojektowano na 40.000 zł na poziomie 100 % roku bazowego , na zadania jak w roku 2010 .

**Administracja samorządowa** – kwota wydatków bieżących 2.082.772 zł zaprojektowana została jako 102 % wykonania roku 2010.

Wydatki planowane na urzędy wojewódzkie to kwota 139.800 zł na radę miejską i jej organy – 81.700 zł - 101 % 2010 r,

- na pozostałą działalność 74.620 zł –111 % przewidywanego wykonania roku 2010 r- w tym : składki na związek gmin 4.500 zł oraz pozostała kwota na promocję gminy,

-na urząd miejski 1.786.652- 102 % przewidywanego wykonania roku 2010.

W wydatkach rzeczowych kwotę 129.000 zł mieszczą się wydatki przede wszystkim na opał, art. biurowe, znaczki pocztowe, tusze i tonery oraz części do kserokopiarki jak również prenumeratę czasopism i zakup książek oraz wyposażenie urzędu. Na zakup energii 18.120 zł. Usługi zaplanowane zostały kwotą 78.280 zł., w której mieszczą się przede wszystkim : usługi prawne, obsługa informatyczna oraz obsługa bankowa.

**Łączne dotacje podmiotowe oraz na realizację zadań publicznych przez podmioty nie należące do sektora finansów publicznych planowane są z budżetu gminy w kwocie 980.936 zł ,z czego 200.936 zł dla Przedszkola Niepublicznego oraz 780.000 zł dla samorządowych instytucji kultury . Dotacje celowe zaplanowano w wysokości 80.000 z czego 16.000 na działania z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, 4.000 zł w dziale pomocy społecznej, 20.000 na ochronę i konserwację zabytków oraz 40.000 na zadania w zakresie kultury fizycznej i sportu.**

Zbiorczo na wynagrodzenia i wydatki pochodne zaplanowano na kwotę 9.247.403,00 zł , co w stosunku do przewidywanego wykonania za 2010 rok stanowi 104,8 %.

**VII.** Gmina posiada **dwie akcje** po 1.000 zł każda w Warmińsko Mazurskiej Agencji Rozwoju Regionalnego.

**Wartość 100 % udziałów gminy ( 100 % głosów ) w Spółce Wodociągów i Kanalizacji z o.o. po dokapitalizowaniu w ciągu roku wzrosła do kwoty 1.835.000 zł . Do końca br. gmina przekaże zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej kwotę 55.000 zł .**

**VIII. WYDATKI MAJĄTKOWE** zaplanowane w kwocie **11.027.104,20 zł** stanowią 253 %, przewidywanego wykonania roku 2010 i jednocześnie 37,1 % zbiorczych projektowanych wydatków gminy na 2011 rok.

**Wydatki inwestycyjne** zaplanowano na kwotę 10.545.082,20 zł .

Źródłem pokrycia wydatków inwestycyjnych są :

- w dotacje na kwotę 1.361.000 zł ,
- w środki pochodzące z funduszy unijnych 4.587.139,98zł
- w oraz pożyczki i kredyty 4.596.942,22 zł ,
- w w tym - na zadania współfinansowane środkami UE 3.341.414,22 zł
- w - kredyty i pożyczki pozostałe 1.255.528 zł

Struktura źródeł sfinansowania inwestycji przedstawia się następująco :

- w dotacje 12,9 %,
- w środki pochodzące z funduszy unijnych 43,5%

- w kredyty i pożyczki 43,6 %
- w w tym - na zadania współfinansowane środkami UE **31,7 %**
- w - kredyty i pożyczki pozostałe 11,9 %.

**Zadania inwestycyjne planowane do wykonania w roku 2011** omawia załącznik Nr 3. Najważniejsze z nich to :

- w dziale ROLNICTWO : budowa sieci wodociągowej Frączki - Studzianka , kwota 200.000 zł . Zadanie zaplanowane ze środków własnych .

- w dziale TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ :
- przebudowa ul. Konopnickiej z udziałem 50 % dotacji tzw. „schetynówki „na kwotę ogólną 1.722.000 zł , budowa obwodnicy Jezioran , kwota 83.028 zł .

W dziale GOSPODARKA MIESZKANIOWA planuje się wykonać I etap rewitalizacji śródmieścia na kwotę 1.374.000 zł , w tym środki UE 961.800zł .

Adaptację byłego budynku internatu przy ul. Kajki na mieszkania , w których część mieszkań zostanie sprzedana planuje się rozpocząć po uzyskaniu pozwolenia na budowę .

Wtedy dopiero zadanie to zostanie wprowadzone do budżetu gminy .(Planuje się uzyskać dofinansowanie z PFRON na kwotę 115.200 zł )

W dziale OŚWIATA I WYCHOWANIE planowana jest budowa ogrodzenia przy Gimnazjum na kwotę 40.000 zł ze środków własnych .

W ramach Programu unijnego do rozbudowy szkoły ponadgimnazjalnej w Jezioranach z zakupem wyposażenia i pomocy naukowych na kwotę 700.000 zł , w tym środki UE 595.000 zł .

W dziale GOSPODARKA KOMUNALNA i ochrona środowiska planuje się po uzyskaniu dofinansowania unijnego wykonać :

- budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków we Franknowie – 3.407.371,60 zł , w tym środki UE 1.822.486,48 zł ,
- budowę kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków w Radostowie –2.260.357,05 zł , w tym środki UE 832.729,50 zł i dotacja z ANR 500.000 zł .

W dziale KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO planuje się w ramach wydatków majątkowych z udziałem środków unijnych wybudować świetlicę w Kiersztanowie oraz zmodernizować i doposażyć w sprzęt świetlice i MOK .Zadania te realizować będzie MOK. Przedstawią te zadania zał. Nr 2a .

W dziale KULTURA FIZYCZNA I SPORT Planuje się przy udziale środków unijnych budowę boisk wiejskich w Potrtych, Wójtówku i Radostowie oraz budowę boiska przy SP Jeziorany .

*Do zwodociągowania spośród 22 sołectw pozostają wsie Studzianka-planowane wykonanie w budżecie 2011 r. , wieś Wilkiejmy z sołectwa Potrty oraz zabudowa kolonijna.*

**IX. W projekcie budżetu gminy na rok 2011 nie przewidziano Rachunku dochodów własnych** , który funkcjonuje przy placówkach oświatowych i przy Ośrodku Sportu i Rekreacji . Działalność w tej formie zostanie zakończona 31 grudnia 2010r. Ustawa o finansach publicznych pozwala wprowadzić na funkcjonowanie rachunku dochodów

własnych przy placówkach oświatowych natomiast jednostki zgodnie podjęły decyzję o zakończeniu tej formy działalności. Planowane dochody i wydatki dotychczas planowane w rachunku dochodów własnych, zostały zaprojektowane w działalności podstawowej w projekcie budżetu na 2011 rok odpowiednio w dziale 801 – Oświata i wychowanie oraz w dziale 926- Kultura fizyczna i sport.

**X. Zlikwidowany został w 2010r. zgodnie z wymogiem ustawy o finansach publicznych Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.** Dochody i wydatki objęte poprzednio zakresem tego funduszu zaprojektowane zostały w rozdz. 90019- : dochody 25.000 zł, wydatki 6.500 zł oraz wydatki związane z selektywną zbiórką odpadów 70.000 zł.

Na koniec 2010 roku nie przewiduje się **ZOBOWIĄZAŃ WYMAGALNYCH**, które obciążałyby budżet roku 2011.

Wysoka Rado! Przedstawiony pod obrady Wysokiej Rady projekt budżetu gminy na 2011 rok jest w znacznej mierze, a zwłaszcza w zakresie zadań majątkowych, w tym inwestycyjnych, następstwem działań roku poprzedniego oraz powiązań z wcześniej uchwalonym Planem Rozwoju Lokalnego.

Projekt Wieloletniego Planu Finansowego obejmuje zadania inwestycyjne ujęte w projekcie budżetu na rok 2011. Następne zadania realizowane w cyklu wieloletnim będą wprowadzone, gdy gmina będzie mogła z powodzeniem starać się o środki unijne bądź inne dofinansowania.

Dla uszczegółowienia metod kalkulacji poszczególnych zadań do niniejszego projektu budżetu załącza się ponadto materiały planistyczne każdej jednostki podległej. Opracowane zostały także do niniejszego projektu założenia społeczno-gospodarcze, w sposób szczegółowy przedstawiające dane rzeczowe, m.in.: oddziały, etaty, liczby uczniów i korzystających oraz sprawy organizacyjne wszystkich zadań gminy...

Prowadzone są ciągle, systematyczne spotkania, rozmowy i negocjacje z przedstawicielami miejscowych i zewnętrznych firm oraz ważnych instytucji i organów, od których przychylności i zainteresowania należy możliwość wprowadzenia istotnych rozwiązań dla trudnych – skomplikowanych spraw społeczno-gospodarczych gminy.

W dalszym ciągu problemem do rozwiązania pozostaje **wdrożenie partnerstwa publiczno – prywatnego** – z czym gmina wiąże duże nadzieje na przestrzeni rozwiązywania istotnych dla gminy dziedzin życia gospodarczego, publicznego wraz z perspektywami prężniejszego rozwoju gminy. Załączkiem tych zamierzeń jest rozwijająca się współpraca z Lokalną Grupą Działania „Warمیński Zakątek”.

Wysoko Rado! Mam nadzieję, że przedstawiony projekt budżetu na rok 2011, mimo swych trudności, przyczyni się do rozwoju gminy i wnoszę o jego przyjęcie.

